

Prima instanță: (Judecătoria Cahul, sediul Central) I. Gorlenco
Instanța de apel: (Curtea de Apel Cahul) R. Petrov, I. Dănăilă, E. Dvurecenschii

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen și Bazan Boris,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bazan Boris împotriva lui Bucicovar Nicolai cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen, cu modificarea hotărârii primei instanțe, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral de la 7 000 lei până la 4 000 lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 14 octombrie 2016 Bazan Boris a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Bucicovar Nicolai cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Bazan Boris a menționat că la 23 martie 2016 a avut loc adunarea publică a conducerii Comisariatului General al Poliției, la care a fost prezent și Șeful Inspectoratului General al Poliției, Gheorghe Cavaliuc, reprezentanți ai autorităților administrației publice locale de nivelul II și II, conducători ai organizațiilor din teritoriu, precum și locuitori al comunei Moscovei, raionul Cahul.

Relevă că Bucicovar Nicolai, deținând funcția de primar al comunei, a relatat în public unele afirmații, care-i înjosesc onoarea și demnitatea sa, precum și faptul că a răspândit informații însoțite de învinuirea în săvârșirea unor infracțiuni deosebit de grave.

Susține că în rezultatul acțiunilor pîrîtului, în privința sa a fost inițiată ancheta de serviciu, fiind nevoit să demisioneze din organele afacerilor interne.

Consideră că prin acțiunile pîrîtului, i-au fost cauzate daune morale, manifestate prin suferințele psihice, determinate de starea de stres.

Reclamantul Bazan Boris solicită încasarea de la Bucicovar Nicolai a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 25 septembrie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Bazan Boris a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Bucicovar Nicolai în beneficiul lui Bazan Boris prejudiciul moral în mărime de 7 000 lei, cheltuieli de asistență juridică și taxa de stat în mărime de 100 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen, cu modificarea hotărârii primei instanțe, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral de la 7 000 lei pînă la 4 000 lei.

S-a încasat de la Bucicovar Nicolai în beneficiul lui Bazan Boris suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că prima instanță corect a concluzionat că prin ordonanța Procuraturii Cahul din 22 iulie 2016, s-a stabilit că primarul comunei Moscovei, raionul Cahul Bucicovar Nicolai, în public s-a exprimat în adresa lui Bazan Boris cu cuvinte ofensatoare, prin care i-a înjosit onoarea și demnitatea ultimului, fiind constatate elementele contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

La fel, instanța de apel a reținut că deși procesul contravențional nu a fost pornit în privința lui Bucicovar Nicolai, pe motivul intervenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, constatările procurorului din ordonanța în cauză au puterea lucrului judecat, iar aplicarea prescripției contravenționale la refuzul în pornirea procesului contravențional nu poartă un caracter de reabilitare a persoanei vinovat.

Prin urmare, instanța de apel a invocat că astfel, prima instanță întemeiat a concluzionat că, prin acțiunile lui Bucicovar Nicolai admise în privința lui Bazar Boris, ultimului i-a fost cauzat prejudiciu moral, care s-a manifestat prin suferințe psihice, deoarece ultimul a fost numit cu cuvinte înjositoare într-un loc public, în prezența reprezentanților autorităților administrației publice locale de nivelul I și II, conducători de organizații și cetățeni, fapt ce au accentuat suferințele lui Bazan Boris.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță a dispus încasarea prejudiciului moral într-un cuantum vădit exagerat în raport cu suferințele psihice ale lui Bazan Boris.

Deci, în vederea compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral și avînd în vedere lipsa consecințelor grave în detrimentul sănătății, instanța de apel a apreciat prejudiciul moral la suma de 4 000 lei, care constituie o sumă echitabilă.

La 12 februarie 2018, Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Bazan Boris să fie respinsă integral.

Recurentul Bucicovar Nicolai în motivarea recursului a menționat că instanțele judecătorești la adoptarea soluțiilor, s-a bazat unilateral pe declarațiile intimatului, prin ce a încălcat principiul egalității armelor în proces, astfel fiind privat de dreptul de a prezenta probe în raport cu pretențiile înaintate de partea adversă.

La 19 februarie 2018, Bazan Boris a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Bazan Boris, în motivarea recursului a menționat că prin apelul declarat, a solicitat respingerea integrală a acțiunii, dar nu micșorarea cuantumului prejudiciului moral.

Astfel, susține că în lipsa unei astfel de solicitări din partea lui Bucicovar Nicolai, instanța de apel a motivat netemeinicia hotărârii primei instanțe printr-o altă cerință a apelantului, care de fapt nu a înaintat-o.

La fel, consideră că instanța de apel a dispus încasarea unei sume mai mici cu titlu de prejudiciu moral, însă fără a motiva că suma de 7 000 lei este una exagerată.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia la 05 decembrie 2017, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursurile au fost declarate de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen la 12 februarie 2018 și Bazan Boris la 19 februarie 2018, respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a

apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen și Bazan Boris, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Bucicovar Nicolai prin intermediul avocatului Grosu Eugen și Bazan Boris.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari